

העשור הראשון

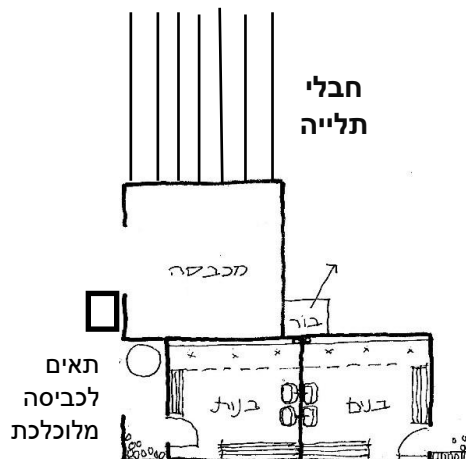
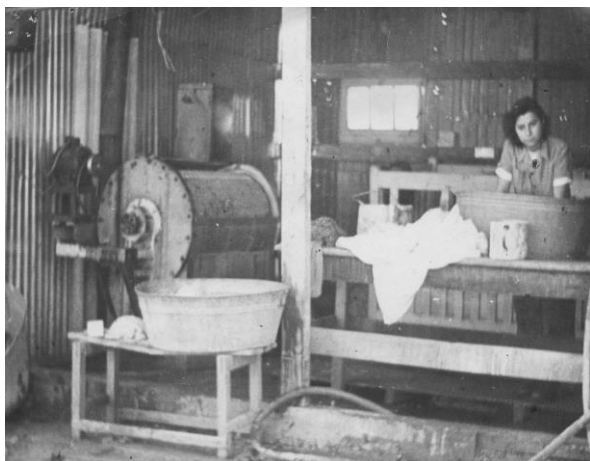
3 לזכר שקיות כביסה או בלדה לכובס/ת הקיבוצי/ת

בראשית חברי הקיבוץ הטרי והחדש כבסו את בגדיהם בחוץ, ליד הבאר שהיה אז מקור המים היחידי במקום ולכן לידו עמד שלחן ארוך תחת סככת צל וכאן למעשה פעלה המכבסה הראשונה.

כעבור כמה חודשים הוקם מגדל המים הראשון – מעץ – ומקום הכביסה הועבר לשם. המים הגיעו מרגבה על ידי "טנקר" ובאמצעות משאבת יד, הועלו למיכל ומשם סופקו המים למקלחת, למכבסה, למטבח ולברז הקרוב.

בינתיים הסוכנות הקימה את מבנה מעץ ומפח שכלל את המקלחת הציבורית וגם את המכבסה 'החדשה'.

83 45 61 12 36

המכבסה עמדה צמודה למקלחת הציבורית והייתה סגורה בשלושה צדדים ופתוחה בצד הפונה לצריפי המגורים. כאן עמדו שתי מכונות הכביסה, כל אחת עם תוף גדול עם סגר מתרומם שפעל כדוד מים המחומם בסולר, גיגיות, מיכלי סבון ונוזלים אחרים ובצד נמצאה עמדת כביסה ידנית: גיגית פח, גוש סבון ולוח שפשוף. קרוב לפתח הכניסה עמדו מיכלים לקבלת הכביסה המלוכלכת. בצד הצפוני נמצאה חצר לתליית הכביסה לייבוש.

כל המתקן היה פרימיטיבי ביותר ומעל הכול, מסוכן ביותר. כאן, באחד הימים, אראלה ז"ל, שרק הגיעה לקיבוץ, בהדלקת מתיז הסולר נעטפה כולה במכת אש חוזרת. חנה כהנא, האחיות, שבמקרה נמצאה קרוב, רצה אליה, גלגלה אותה על הרצפה ועטפה אותה בשמיכה, קראה לטוני, שהיה אז חובש קרבי ושניהם נתנו לה עזרה ראשונה והעבירו אותה לבית החולים.

ב 1956 הוקצבה לבית העמק מכבסה חדשה על פי תכנית סוכנותיה סטנדרטית: מבוא לשמונה תאי כביסה, מקום לשתי מכונות כביסה ותוף ייבוש וגם לעגלות בירור והפרדה. משם הכביסה הנקייה הוצאה אל מרפסת שממנה נמשכו כעשרה כבלי תלייה שנמשכו סביב גלגילונים לאורך חצר הייבוש ולאחר הייבוש, הוחזרה הכביסה לעגלות לפי סוג, צבע, גיל וכו' והעגלות הועברו למחסני הבגדים, חברים וילדים.

פיג'אמה וטריקו וצבעוניות...?

כל משפחה או חבר בודד, הפרידו את הכביסה לפי סוג הבד, צבע או לבן, בגדי עבודה או "שבת" וקשרו אותה לתוך שקיות רשת מסומנות עם מספר החבר או המשפחה. התגים סומנו והודפסו במחשן הבגדים שהייתה בו עמדת תפירה, ומאוחר יותר הדביקו אותם על כל בגד ושקית.

שקיות אלה, יחד עם פרטי ביגוד אחרים, הובאו למכבסה, בדרך כלל על ידי הגברים בגלל משקלם ונזרקו לתוך התאים לפי סוגים: לבנים, תחתונים וגופיות, צבעוני, בגדי עבודה, צמר, כותנה, כלי מיטה, סינתטי וכו'.

עבודת הכובס נחשבה כעבודה 'קשה' ולאורך השנים, בנים אך גם בנות, מילאו את התפקיד בכבוד. שרידי המקלחת דאז כבר מזמן נעלמו – רצפת הבטון של המכבסה נשמרת כמשטח מקורה ליד גן זית

בכתבה הבאה: מחסני הבגדים

פרדי

קריקטורות: דן – "פנימי בהחלט"